

DIGNITAT ÉS SOBIRANIA

Document d'estratègia política de MÉS per Mallorca

El present document té com a objectiu definir l'estratègia de MÉS per Mallorca com a força política sobiranista, d'esquerres, ecologista i feminista per tal d'avançar en l'horitzó d'una Mallorca lliure, igualitària, sostenible i autogovernada.

El punt de partida és el marc polític present, els #AcordsPelCanvi i els pactes progressistes dels quals feim part activa a casa nostra, en un Estat espanyol cada vegada més recentralitzat, conservador i negador de la diversitat, fet que ens col·loca en una situació d'alt risc de regressió social; i un marc Europeu i mundial majoritàriament reaccionari. La clau de la nostra dignitat com a poble és la sobirania, però: com fer avançar un projecte sobiranista en aquest marc? Per això, el debat i el full de ruta que aquí es plantegen van més enllà de l'horitzó polític de 2019, conscients que els processos de transformació van més enllà de les fites electorals.

1. Autonomia i el marc constitucional: un model esgotat

Després de quasi 40 anys des de l'aprovació de la Constitució espanyola i quasi 35 des de l'aprovació de l'Estatut d'Autonomia, la situació de les Illes Balears és cada cop més precària en el marc del sistema autonòmic vigent. Cada any s'aporten més fons a l'Estat i a canvi no es passa de la desena posició en la llista de perceptors, no es desenvolupa el règim especial per compensar la insularitat i cada any creix el deute de les nostres arques públiques com a conseqüència d'haver de fer front a aquesta situació.

L'Estat de les autonomies i els diferents sistemes de finançament que s'han aprovat al llarg dels darrers anys i la pèssima dotació econòmica de les competències concedides per l'Estat, no han fet més que fer retrocedir les Illes Balears en renda per càpita i privar les seves administracions dels recursos necessaris per garantir les necessitats bàsiques dels seus ciutadans -sanitat, educació, serveis socials, cura dels espais naturals, etc. La manca de sobirania no només suposa la precarietat dels nostres serveis públics sinó que també ens impedeix decidir sobre les nostres infraestructures d'entrada de persones i bens, sobre la política energètica, sobre la regulació laboral, sobre la protecció de les nostres costes o la mar entre d'altres aspectes vitals per construir un país just i sostenible.

De la mateixa manera, institucions com ara el Tribunal Constitucional, controlat pel Govern de torn a l'Estat, s'està utilitzant com a eina recentralitzadora i pe retallar la capacitat legislativa de la nostra comunitat autònoma.

Els persistents greuges envers a les necessitats dels ciutadans de Balears i les mostres repetides d'indiferència cap a elles per part dels diferents governs de l'Estat, amb indiferència del color polític que siguin, ens fan arribar a la conclusió que cap acord futur en el marc de l'actual sistema autonòmic resoldrà els problemes de finançament de les Illes Balears. Perquè és un sistema que depèn de l'acord amb la resta de comunitats i el pes polític i electoral de cada una d'elles. La història recent ens recorda que els acords i les promeses han estat incomplets per l'Estat de forma continuada.

MÉS per Mallorca, per tot el que s' constata que l'actual sistema constitucional, i l'estat de les autonomies que en va sorgir, està totalment esgotat. L'únic camí per aconseguir l'autosuficiència financera, uns serveis públics de qualitat i la capacitat de decisió sobre els aspectes més rellevants que afecten al territori i als drets dels ciutadans passa per la consecució de la màxima sobirania i el dret a decidir la relació amb la resta de l'Estat, amb les institucions europees i amb la resta de països de parla catalana.

2. De l'autonomia a la Sobirania

MÉS per Mallorca creu que la sobirania de les Illes Balears rau en els ciutadans i ciutadanes de les Illes Balears, i en conseqüència la capacitat per decidir el grau i desenvolupament d'aquesta sobirania.

La defensa de la sobirania és un dels elements diferenciadors de la proposta política de MÉS per Mallorca en relació a la resta de partits, i el fil conductor dels valors emancipadors que defensam. Considerem la sobirania com a eina per garantir no sols la democràcia, sinó també la dignitat de tota persona i de tot poble, en tots els àmbits de la vida i la presa de decisions:

- institucional, entesa com l'assoliment de les màximes quotes d'autogovern, inclosa òbviament la sobirania fiscal i financera.
- econòmica i energètica (que ha d'incloure l'alimentària, lligada a l'agricultura, i el desplegament d'altres sectors que ens facin menys dependents del turisme i per tant, de l'exterior).
- residencial i de l'espai (tot el contrari del que representen l'especulació, les actuals dificultats d'accés a l'habitatge o la creixent privatització de l'espai públic)
- sobirania reproductiva i transformació de les relacions socials patriarcales, que en el nostre cas empobreix i precaritza les dones molt més que els homes.
- sobirania (i normalitat) lingüística, cultural que valoritzi la història i el patrimoni cultural en sentit ample.

MÉS per Mallorca creu que és indispensable establir un calendari que fixi la consecució del màxim autogovern i la possibilitat d'exercir el dret a decidir dels ciutadans de Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera sobre el seu futur, un autogovern que garanteixi la màxima sobirania per a cada illa, així com la relació amb l'Estat espanyol i la resta de països de parla catalana, i també amb la resta dels pobles d'Europa, la Mediterrània i Amèrica, amb els quals compartim tants de vincles.

MÉS per Mallorca creu necessària, en vista a l'exposat, començar a traçar un full de ruta i una sèrie de fites a curt, mitjà i llarg termini que puguin guiar la seva acció política, a tots els nivells, en vista al que és un dels seus objectius fundacionals: aconseguir la plena sobirania dels pobles de les Illes Balears.

3.1. A Curt termini: legislatura 2015-19: En el que resta de legislatura l'acció política ha d'anar encaminada a aconseguir bastir un gran moviment cívic i polític de país que reclami canvi en el **sistema de finançament** que, com a mínim i de forma irrenunciable, es basi en el sistema d'ordinalitat i que compensi els anys d'infrafinançament amb la condonació del deute amb l'Estat o una proporció molt elevada del mateix. És una qüestió clau, ara mateix és un tema d'absolut consens i que ha arrelat a la major part de la nostra societat com un element de sentit comú. Per tant tenim molt camp per córrer en aquest sentit si sabem aprofitar aquest context per aconseguir activar la mobilització ciutadana que al mateix temps serveixi per a fer del tema el marc de debat i de combat polític a les portes de les eleccions autonòmiques de 2019.

En segon lloc, i lligat amb el primer punt aconseguir que les **inversions estatutàries** pendents, i les que es puguin acordar, es paguin al 100%, en especial les necessàries per al desenvolupament de la xarxa ferroviària.

En tercer lloc, tenir veu i vot dins la part pública de la **gestió dels aeroports i ports** de les Illes Balears i impedir la seva total privatització.

En quart lloc aprovar un **nou REB** que garanteixi compensacions efectives contra els costos d'insularitat i garanteixi que les nostres empreses i els nostres ciutadans comptin amb les mateixes opcions i oportunitats que la resta de ciutadans de l'Estat.

En darrer lloc, cal iniciar els treballs per **implementar les competències que preveu l'Estatut** i que encara no són una realitat com la **Polícia autonòmica, les competències en telecomunicacions i justícia, de forma que dins aquesta legislatura es tingui el camí traçat** per al seu desplegament en un termini raonable. A més a més, s'ha d'incrementar la presència de les Illes Balears a **Europa** per tal d'aconseguir el **reconeixement de les autoritats comunitàries del fet insular i pluriinsular** que patim. En aquest sentit, s'ha d'aprofundir en l'estratègia iniciada amb Sardenya i Còrsega de pressió conjunta cap a Brussel·les i cercar quantes més aliances millor.

Es tracta de propostes defensables des del sentit comú i la dignitat de qualsevol illenc o illenca, sobretot perquè l'actual *status quo* ens converteix en ciutadans i ciutadanes de quarta categoria de l'Estat Espanyol. Propostes que poden comptar amb el suport majoritari de la gent i sobretot d'una societat civil organitzada amb la qual tenim l'obligació de treballar activament per aconseguir les fites assenyalades, amb l'apertura si escau del front judicial amb l'Estat.

3.2. A mitjà termini: 2019-2025: L'objectiu central de la nostra formació de cara al final de legislatura i sobretot com a bandera per a la propera és treballar activament per la creació d'un ampli moviment social i polític, transversal, de totes les illes en pro d'un objectiu de país: plantejar un **nou pacte polític bilateral Estat-Illes Balears** per a solucionar les problemàtiques, greuges i discriminacions que el règim autonòmic és incapaç de resoldre (finançament, transport, IVA, hisenda, inversions, representació a UE, serveis socials, model econòmic, etc).

Això requereix donar per esgotat el règim autonòmic actual i el nostre estatus polític de comunitat autònoma de règim comú, per **avançar cap a una nova relació amb l'Estat**. Aquest nou acord s'ha de basar en **quatre pilars**:

! Bilateralitat. Un cop constatat el fracàs del “café para todos”, un país com el nostre, amb una cultura i llengua pròpia i amb la peculiaritat d'estar format per illes -discontinu i limitat- necessita de projectes polítics adequats a les característiques del nostre territori i en conseqüència requereix un estatus polític propi que no suposi la còpia d'altres.

! Sobirania Fiscal que garanteixi una Agència Tributària pròpia i capacitat legislativa en temes impositius.

! La plena normalització de la llengua catalana així com el deure de conèixer-la de tots els ciutadans de les Illes Balears.

! Control de les eines de poder necessàries per poder aplicar les polítiques econòmiques, socials, mediambientals i culturals que la nostra ciutadania reclama, en temes **com ports i aeroports, Demarcació de Costes, mercat laboral, energia, transport, polítiques turístiques, seguretat** i altres.

! Presència directa a la Unió Europea Europa.

Alhora, i de forma paral·lela, aquest moviment també ha de defensar el desplegament d'una **nova articulació política i institucional interna** basada en el principi de **confederalisme interior: subsidiarietat i insularisme**. Com a partit sobiranista que som, creiem i defensam que **cada una de les Illes Balears és el subjecte polític sobirà i de decisió final**, i que per tant el model institucional que defensem ha de partir d'aquest principi. Màxim desplegament del poder executiu dels diferents consells tal com reconeix l'Estatut vigent. Això ha d'anar acompanyat, en la vessant política «partidista», de la creació de vincles estables amb el subjecte sobiranista i d'esquerres eivissenc que es constitueixi i el reforçament dels tres actors sobiranistes a la resta d'illes; juntament amb el reforçament dels vincles i coordinació política estratègica de tots de cara a aconseguir aquest nou pacte polític.

Les Illes Balears no són a dia d'avui un projecte nacional sòlid i no poden competir amb el potencial de mobilització patriòtic i generador d'identitats col·lectives polititzables que tenen cada una de les illes en particular. Però són una **comunitat d'interessos indefugible i imprescindible** per a la consecució del dret a decidir i la resolució dels greuges estructurals que patim els ciutadans que les habitam. Només a partir d'un projecte de país i d'Estat conjunt a partir de la unió dels diferents moviments sobiranistes i d'esquerres illencs, els ciutadans de les Illes Balears podrem aconseguir resoldre aquestes problemàtiques i **tenir d'una vegada per totes un Estat que garanteixi els nostres drets i llibertats en plenitud i en igualtat amb la resta de ciutadans del continent que l'actual Estat espanyol no ha estat capaç de garantir**.

4. Cap a la «República illenca»

Tot i que consideram que l'objectiu prioritari a curt termini de MÉS ha de ser el de la creació d'aquest moviment d'ampli espectre per plantejar un nou pacte polític amb l'Estat; sabem de la càrrega estructural jacobina i uniformitzadora que pateix l'elit de poder polític, econòmic i mediàtic espanyol. Per això, i com a sobiranistes que som, hem de tenir clar que **només a partir de la consecució de la plena sobirania per al nostre poble podrem aconseguir les eines necessàries per a que la gent que habita aquestes illes pugui desenvolupar tot el seu potencial i fer del nostre país, un país més just, solidari i sostenible**. Només a partir de la sobirania plena tindrem la capacitat de fer de la insularitat un avantatge i no un greuge, només a partir de la sobirania plena podrem ajudar a les nostres empreses per a que puguin competir en igualtat de condicions amb les de la resta d'Europa i es puguin obrir al Món. Només amb la sobirania plena podrem aconseguir un model econòmic equilibrat i sostenible. Només amb la sobirania plena tindrem uns serveis socials que no ens discriminin per raó de residència. Només la sobirania plena pot garantir a Mallorca, i a la resta de les Illes Balears, un futur digne pels seus fills i filles, per als mallorquins i mallorquines del demà.

I la **sobirania plena** només es pot aconseguir amb una eina que la materialitzi: **l'Estat propi i sobirà, motiu pel qual entenem que els ciutadans i ciutadanes de Mallorca han de poder decidir lliurement, mitjançant l'oportuna consulta vinculant, sobre la consecució d'un Estat propi dotat de les eines jurídiques necessàries per establir** les seves relacions amb la resta de països de parla catalana, els pobles d'Espanya i d'Europa; de tu a tu, d'igual a igual, sense més subordinacions que les que s'imposi a si mateix com a col·lectiu.

Aquest ha de ser l'**objectiu estratègic de MÉS per Mallorca, la consecució de l'Estat propi per Mallorca, el d'una República formada amb la resta de les illes Balears que així ho expressin a través de la sobirania de cada una d'elles. Construir un projecte nacional conjunt** a partir del que avui són les Illes Balears: una comunitat d'agermanament cultural, lingüístic i d'interessos.

Tot i que reiteram que només les illes tenen el capital simbòlic necessari per esdevenir subjectes polítics de decisió; també som conscients que compartim les grans problemàtiques i reptes: finançament, connexions, massificació turística, manca de serveis públics, d'inversió, de veu a Europa, etc. Aquests fets no ens han de fer oblidar que el desenvolupament institucional d'aquests anys d'autogovern no ha permès acabar amb el greuge afegit que suporten Menorca, Eivissa i en especial Formentera envers Mallorca, el de la doble i triple insularitat. Qualsevol projecte de país conjunt ha de partir del reconeixement d'aquest fet i de que només a partir de l'insularisme polític i el respecte escrupolós al dret a decidir de cada illa, podrem construir un Estat que tracti a tots els seus ciutadans en pla d'igualtat, des de la confederalitat.

(Con)Federalisme interior i unitat cap a l'exterior, aquesta ha de ser la nostra divisa. Mallorquinisme polític per a construir un país en comú amb els germans de Menorca, Eivissa i Formentera, per a projectar-nos cap al món i trobar-nos amb els pobles amb qui compartim tantes coses, des de Catalunya i el País Valencià en primer lloc; passant per la resta de pobles i nacions de l'Estat espanyol, els pobles d'Europa i de la ribera mediterrània, cada cop més allunyats i segregats per les diferències de classe, per la xenofòbia i les guerres que converteixen el *Mare Nostrum* en una mar de mort. Mallorca, i les Illes Balears, tenim el deure, com a illes mediterrànies de servir de pont entre les riberes de la nostra mar, d'acostar el nord i el sud, de construir un projecte nacional que faci de la diversitat una bandera i un motiu d'orgull i no un problema.